PATVIRTINTA
Josvainių socialinio ir ugdymo
centro direktoriaus
2020-01-03 įsakymu Nr. V1-1

JOSVAINIŲ SOCIALINIO IR UGDYMO CENTRO SUAUGUSIŲ IR SENYVO AMŽIAUS ASMENŲ GLOBOS PADALINIO PASLAUGŲ GAVĖJŲ GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA

Josvainių socialinio ir ugdymo centro (toliau – Centras) paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės koncepcija parengta siekiant teikti kokybiškas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia.

Josvainių socialinio ir ugdymo centro paslaugų gavėjo Gyvenimo kokybė (toliau- GK) – tai individualus kiekvieno Centro paslaugų gavėjo gyvenimo gerovės suvokimas ir vertinimas, susijęs su asmens tikslais, lūkesčiais, vertybėmis ir galimybėmis. Senyvo amžiaus asmenų gyvenimo kokybę lemia daugybė veiksnių ir aplinkybių: aplinka, kurioje jie gyvena, socialinių paslaugų kokybė, sveikata, sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, santykiai su aplinkiniais, galimybė bendrauti, dėmesys, mityba, saugumas ir kt.

Gyvenimo kokybės kriterijai ir požymiai, atspindintys GK modelį.

- GK apima subjektyvius ir objektyvius individo vertinimus;
- GK yra *dabar* egzistuojančių individo gyvenimo aplinkybių įvertinimas;
- GK yra pagrįsta individualiomis vertybėmis ir kintanti;
- GK geriausiai gali įvertinti asmenys, pajėgūs ar gebantys atlikti subjektyvią savianalizę.

Gyvenimo kokybė priklauso ne tiek nuo gyvenimo sąlygų, kiek nuo paties žmogaus požiūrio į jas, nuo individo iš visuomenės įgytų gyvenimo vertybių ir suvokimo, kaip jis turėtų gyventi. Taip pat labai svarbu yra įstaigos teikiamų paslaugų planavimas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, gerosios patirties sklaida ir t.t.

GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA (MODELIS)

Gyvenimo kokybės modelis atitinka A. Maslow teoriją. Pirmiausia turi būti patenkinti žmogaus **fiziologiniai poreikiai**: maistas, poilsis, jo poreikius atitinkanti gyvenamoji aplinka. Žmogaus gyvenimo kokybei svarbu, kad būtų patenkinti **socialiniai poreikiai:** bendravimas, dalyvavimas, jo problemų sprendimas.

Centro paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės samprata – **gyvenimo kokybė atspindi individualų kiekvieno gyventojo pasitenkinimą esama gyvenimo situacija, lyginant su siekiamu lygiu.**

Išskyrėme šias paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės sritis:

- **fizinė gerovė** (mityba, fizinis aktyvumas, aplinka, savarankiškumas);
- **socialiniai ryšiai** (bendravimas su artimaisiais, su darbuotojais, socialinis dalyvavimas);
- **emocinė gerovė** (saugumas, teigiamas vertinimas, dėmesys).

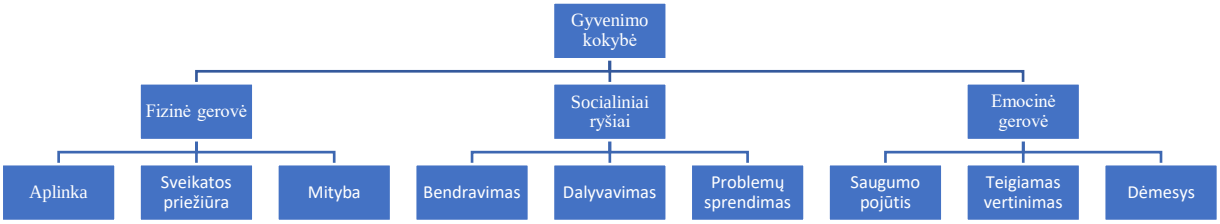

GK REZULTATŲ MATAVIMO METODIKA

Gyvenimo kokybės vertinimo įrankis ir instrumentas pateikiamas 1 priede.

GK rodiklių matavimui Centre taikomas instrumentas – EQUAL MODELIS (The EQUAL MODEL, Promenaden Kongsvinger).

Klausimynas sudarytas kiekvienai gyvenimo kokybės sričiai įvardintiems kriterijams suformulavus teiginius, kurių rezultatų suvestinė pateikiama stulpelinėje diagramoje.

Tai leidžia išryškinti individualų kiekvieno paslaugos gavėjo pasitenkinimo lygį atskirose gyvenimo kokybės srityse ir pamatyti rizikas, kuriose gyvenimo kokybės lygis tobulintinas.

Tikslas – įvertinti kiekvieno gyventojo GK atpažįstant rizikas asmens gerovei.

Rodiklis: paslaugų gavėjų, gerai įvertinusių savo gyvenimo kokybę visose GK srityse procentine įšraiška nuo GK vertinime dalyvavusių paslaugų gavėjų skaičiaus.

GK VERTINIMO PROCESAS, DUOMENŲ GAVIMAS IR REZULTATAI

Paslaugų teikimo eigoje, socialiniai darbuotojai atlieka gyventojo individualią apklausą pagal instrumente suformuotus klausimus pagal GK sritis. Už paslaugų gavėjus, kurie nesugeba ar nesupranta klausimyno esmės, atsako artimieji, o jų nesant - klausimyną užpildo darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su paslaugų gavėjais.

Kiekvienam kriterijui įvertinti pateikiami 3 atsakymo variantai („Nykščio metodas“). Anketavimas atliekamas vieną kartą metuose - gruodžio mėnesį. Anketavimų duomenys palyginami analizuojant GK pokyčius nuo ankstesnio matavimo. Numatomos priemonės Individualiuose socialinės globos planuose gyvenimo kokybei gerinti.

Rezultatų duomenys kaupiami paslaugų gavėjo socialinėje asmens byloje.

REZULTATŲ PRITAIKYMAS

Rezultatų įvertinimas svarbus priimant sprendimus mikro (asmens) lygmeniu. Rezultatų pritaikymas mikro lygmeniu suteikia galimybę kartu su asmeniu koreguoti sudarytą individualų socialinės globos planą, planuoti tolimesnes paslaugas ir pagalbos galimybes siekiant asmeniui pagerinti gyvenimo kokybę.

1 priedas

Klausimynas parengtas naudojant The EQUAL MODEL (1 pav.). Atsakymų vertinimui naudojamas „Nykščio“ metodas.

Vertinimo skalė nuo 1 iki 3. Kievieną balą atitinkamai iliustruoja paveikslėlis, kuris senyvo amžiaus asmeniui labiau suprantamas nei įvardijimas skaičiumi.

1- Blogai 2- patenkinamai 3 – gerai

PASITENKINIMAS

Sritys

Emocinė gerovė	1	2	3
Saugumo pojūtis			
Teigiamas vertinimas			
Dėmesys			
Socialiniai ryšiai	1	2	3
Bendravimas su kitais žmonėmis			
Dalyvavimas veiklose			
Man iškylančių problemų sprendimas			
Fizinė gerovė	1	2	3
Aplinka			
Sveikatos priežiūra			
Mityba			

The EQUAL MODEL © Promenaden Kongsvinger AS

1 pav. The EQUAL MODEL

2 lentelė

SRITIS	Kriterijus	Teiginys/Klausimas
EMOCINĖ GEROVĖ	Saugumo pojūtis	Ar jaučiatės saugus čia gyvendamas. Kaip saugus?
	Teigiamas vertinimas	Ar jaučiatės vertinamas ir gerbiamas. Kaip gerai jautiesi vertinamas
	Dėmesys	Ar Jums pakanka dėmesio sau? Kaip pakanka?

SOCIALINIAI RYŠIAI	Bendravimas su kitais žmonėmis	Ar Jūs galite laisvai bendrauti su kitais žmonėmis. Kaip laisvai?
	Dalyvavimas veiklose	Ar Jums patinka dalyvauti įvairiose užimtumo veiklose? Kaip patinka?
	Man iškylančių problemų sprendimas	Jei iškyla problema, darbuotojai ją išsprendžia ? Kaip gerai?
FIZINĖ GEROVĖ	Aplinka	Ar aplinka pritaikyta Jūsų poreikiams, pagal Jūsų sveikatos būklę? Kaip ją vertinate?
	Sveikatos priežiūra	Kaip personalas rūpinasi Jūsų sveikata?
	Mityba	Ar esate patenkintas maitinimu? Kaip esate patenkintas